

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 18 . V . 1946 - Sayı : 6310)

No.
4885

Kabul tarihi
13 . V . 1946

BİRNCİ MADDE — Ankra'da 12 Şubat 1946 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile eki onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Mayıs 1946

TÜRKİYE İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMALARINA DİR ANLAŞMA

Muvakkat havayolları ve servisleri için bir standard anlaşma şekli kabul edilmesi zmnında Illinois eyaletinde Şikago şehrinde akdedilen Milletlerarası Sivil Havacılık Konferansında 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan kararı ve Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında hava nakliyatının ekonomik bakımdan sağlam bir surette gelişmesini karşılıklı olarak kolaylaştırmanın ve teşvik etmenin arzuya değer olduğunu gözönünde tutarak, bu Anlaşmayı akdeden iki Hükümet, kendi ülkeleri arasındaki hava nakliyatının aşağıdaki hükümlere göre kurulması ve gelişmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Madde — 1

Âkid Taraflar, bu Anlaşmanın Ekinde gösterilen Milletlerarası Sivil Havayollarının ve servislerinin kurulması için lâzımgelip mezkûr Ekde musarrah bulunan hakları birbirlerine bahşederler; bu servislere, işbu haklar kendisine verilen Âkid Tarafın ihtiyarına göre, ister derhal ister daha sonra başlanılmış olması bahşedilen hakları ihlâl etmez.

Madde — 2

(a) Bu suretle tarif edilen hava servislerinin her biri, birinci madde gereğince kendisine mevzu bahis yol için bir veya bir kaç hava hattını tâyin hakkı bahşedilmiş olan Âkid Taraf bu yol üzerinde bir hava hattına ruhsat verir vermez, işletilmeğe başlanacak ve hakları bahşeden Âkid Taraf, 6 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, ilgili hava hattına veya hatlarına gereken işletme müsaadesini vermekle mükellef olacaktır; şu kadar ki, böylece tâyin edilen hava hatlarından, bu Anlaşmada derpiş edilen faaliyete başlamalarına müsaade edilmenden önce, hakları veren Âkid Tarafın yetkili hava makamlarına, bu makamlar tarafından umumiyetle tatbik edilen kanun ve nizamlar gereğince ehliyetlerini ispat etmeleri istenebilecektir; muhasemat veya askerî işgal sahalarında veya bu kabîl ahvalin tesiri altında bulunan sahalarda bu şekilde faaliyete başlamak keyfiyeti yetkili askerî makamların tasvibine tâbi olacaktır.

b) Şurası mukarrerdir ki, işbu Anlaşma gereğince kendilerine ticari haklar bahşedilen Âkid Taraflardan her biri, bunları muvakkat imkânsızlık halleri müstesna, mümkün olan en kısa bir zamanda istinale başlayacaktır.

Madde — 3

Tatbikatta herhangi bir farklı muameleye meydan vermemek ve eşitliği sağlamak maksadiyle Âkid Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabıktırlar.

a) Âkid taraflardan her biri, kendi kontrolü altındaki umumi hava meydanlarının kullanılması ve diğer kolaylıklardan faydalanma karşılığı olarak haklı ve makul mükellefiyetler tarhettemekte veya ettirmekte serbesttir. Ancak Âkid Taraflardan her biri bu mükellefiyetlerin, aynı şekilde milletlerarası servisler yapan kendi millî uçaklarınca işbu hava meydanları ile tesisatın kullanılması için ödemiş olduğu miktardan daha fazla olmamasını kabul eder.

b) Âkid Taraflardan birinin ülkesine diğer Âkid Tarafca veya bunun tebaasınınca ithal edilip muhasıran kendi uçakları tarafından istimale mahsus olan yakıt, makina yağları ve yedek parçalar için gümrük resmi, muayene ücreti veya diğer millî resim veya mükellefiyetler tarhı hususunda, ülkesine işbu ithalât yapılmış olan Tarafca millî hatlara ve en ziyade müsaadeye mazhar milletın hatlarına tatbik edilen muamele tatbik edilecektir.

c) Ekte tarif olunan yolları ve servisleri işletmeye mezun olan Âkid Tarafın hava hatlarına ait sivil uçaklarda bulunan yakıt makina yağları, yedek parçalar, mutat teçhizat ve uçak komandası, anılan uçaklar tarafından öteki Âkid Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlarda kullanılsa veya sarfedilse bile, o ülkeye giriş ve çıkışta gümrük resmi, muayene ücreti veya buna benzer resim ve mükellefiyetlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 4

Âkid Taraflardan birinin verdiği veya muteber olduğunu tasdik eylediği uçuşa elverişlilik vesikaları, ehliyetnameler ve ruhsatıyeler Ekde gösterilen havayollarının ve servislerinin işletilmesi için diğer Âkid Tarafca da muteber olarak tanılacaktır. Ancak, Âkid Taraflardan her biri, kendi tebaasına başka bir Devlet tarafından verilmiş ehliyetnameleri ve ruhsatıyeleri kendi ülkesi üzerinde uçuş için muteber tanımaktan istinkâf etmek hakkını muhafaza eder.

Madde — 5

a) Âkid Taraflardan birinin milletrarası hava seyrüseferinde işliyen uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya bu uçakların kendi ülkesinde iken işletilmesi ve seyrüsefer ile ilgili kanun ve nizamları, diğer Âkid Tarafın uçaklarına da tatbik edilecektir. Birinci Tarafın ülkesine giriş ve çıkış esnasında veya o ülkede buldukları müddetçe, bu kanun ve nizamlara, anılan uçaklarca riayet olunacaktır.

b) Âkid Taraflardan birinin ülkesine uçak yolcusu, mürettebatı veya hamulesinin sokulması ve bunların o ülkeden ayrılması ile ilgili giriş, çıkış, göçmen, pasaport, gümrük ve karantina işleri gibi hususata mütaallik kanun ve nizamlara, gerek işbu tarafın ülkesine giriş ve çıkışta, gerekse o ülke dâhilinde iken öteki Âkid Tarafın yolcuları ve mürettebatı tarafından veya onlar namına riayet edilecek ve aynı keyfiyet hamule hakkında da vârit olacaktır.

Madde — 6

Âkid Taraflardan herbiri, diğer tarafa ait bir hava hattının esas mülkiyeti ile fiilî kontrolünün bu Anlaşmayı akdeden Taraflardan birinin tebaasının elinde bulunduğuna kanaat getirmediği halde veya bir hava hattının, ülkesinde faaliyette bulunduğuna Devletin kanunlarına 5 nci maddede tarif olunduğu veçhile riayet etmediği veya bu Anlaşmadan doğan vecibelerini yerine getirmediği

takdirde, işbu hatta ruhsatiye veya müsaade vermemek veya bunları geri almak bakım muhafaza eder.

Madde — 7

Bu Anlaşma ve bununla ilgili bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Geçici Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Âkid Taraflardan herbiri, öteki Âkid Tarafı bir yıl önceden haber vermek suretiyle, bu Anlaşma ve Eki ile bahsettiği hava servisi haklarına nihayet verebilir

Madde — 9

Âkid Taraflardan biri, ilişik Ekde gösterilen yolların veya şartların değiştirilmesini arzuya değer gördüğü takdirde, her iki tarafın yetkili mekânları arasında istisare varılmamasını istivebilir ve bu istisare, istek tarihinden itibaren 60 gün içinde başlar. Anılan makamlar arasında Eke tesir eden yeni veya değiştirilmiş şartlar üzerinde uyusulduğu takdirde, onların bu meselede tavsiye ettikleri hususlar diplomatik nota teatisiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girer.

Madde — 10

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda Ankara'da nota teatisi suretiyle tâyin edileceklerdir

Yukarıdakileri tasdikan, imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'da 1946 yılı Şubat ayının onikisinde, İngilizce ve Türkçe olarak ve her iki lisandaki metin aynı derecede muteber olmak üzere ikişer nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti namına: *Peridun Cemal Erkin*
Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti namına *Edwin C. Wilson*

TÜRKİYE İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASINA

E K

A) İşbu Anlaşma gereğince mezun kılınmış olan Amerika Birleşik Devletleri Hava hatlarına Türkiye ülkesinde transit ve teknik tevakkuf hakkı ve aşağıda gösterilen yolu ve yolları takiben İstanbul ve Ankara'da Milletlerarası yolu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:
«Her iki istikamette olmak üzere : Birleşik Devletlerden, mutavassıt noktalar tarikiyle, Avrupa kıtasına ve İstanbul ve Ankara'ya, ve oradan daha ileri noktalara.»

B) Bu Anlaşma gereğince mezun kılınmış olan Türkiye hava hatlarına da, Amerika Birleşik Devletleri ülkesinde aynı transit ve teknik tevakkuf ve ileride tesbit edilecek muayyen yol veya yolları takiben aynı Milletlerarası ticari seyrüsefer hakları verilmiştir.

C) Şurası mukarrerdir ki, Akıd Taraflardan her biri bir hava hattı işletmeğe başlamazdan önce, diğer Akıd Tarafa, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış için mutasavver istikâmetleri bildirilecek ve bunun üzerine diğer Taraf giriş ve çıkış noktaları ile ülkesinde takip edilecek olan uçuş yolunu gösterecektir.

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 . V . 1946 ve 1/563
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 . V . 1946 ve 4/477
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 2 23 8,22,46,4751:54